

Téma týdne: ČNB zůstává optimistická

Vývoj nezaměstnanosti ve světě

Zářijová míra nezaměstnanosti ve Spojených státech klesla na 7,9 % ze srpnových 8,4 %. V dubnu přitom dosahovala úrovně 14,7 %. Trhy daný výsledek vnímají spíše smíšeně, když nově vytvořených míst bylo 661 tisíc oproti očekávaným 800 tisícům. Největší nárůst nových míst zaznamenala odvětví jako maloobchod, zdravotnictví nebo zábava a volný čas. Pozadu nezůstávají ani evropská čísla. Německá míra nezaměstnanosti v září také lehce klesla na 6,3 % ze srpnových 6,4 %. V České republice se pak meziměsíčně daný ukazatel nijak nezměnil, a tak setrval na 3,8 %. Počet volných pracovních míst stále převyšuje počet nezaměstnaných. Nicméně téměř tři čtvrtiny volných pozic jsou určeny pro lidi s nižším či základním vzděláním. Pro kompletní globální pohled bychom neměli vynechat Japonsko, které se dostalo na tříleté maximum v podobě 3 %.

Narůstající vládní dluh

Podle očekávání, v důsledku vládních stimulů na podporu ekonomiky a výpadku příjmu ze státního rozpočtu, se vládní dluh po druhém čtvrtletí pohyboval na úrovni 39,92 % z HDP. V absolutních číslech dluh stoupl meziročně z 1,82 bilionu korun na 2,26 bilionu korun.

Zajímavostí také je, že ve druhém čtvrtletí byl nárůst vládního dluhu daleko vyšší, než odpovídal dosažený deficit hospodaření. Stát totiž emitoval více dluhopisů, než nutně potřeboval k financování rozpočtu. Od začátku roku si stát zajistil zhruba 95 % potřeb financování za předpokladu scénáře 400 miliard korun deficitu státního rozpočtu. Aktuální deficit v září vystoupal na 252,7 miliardy korun ze srpnových 230,3 miliard korun. Pro celý letošní rok se počítá se schodkem rozpočtu až do výše 500 miliard korun.

Na zářijové schůzi České národní banky zaznělo, že zvýšení výdajů státního rozpočtu je nejvhodnějším doplňkem k měnové politice. Současně ale padl i názor, že některé státní podpůrné programy mají do budoucna omezený efekt.

ČNB prozatím svoji politiku nemění

V rámci uplynulých dvou týdnů byl pro českou ekonomiku důležitý výsledek zasedání České národní banky. Ta ponechala úrokové sazby na stávajících úrovních, tedy repo sazbu na 0,25 %. Zásadní bylo vyjádření guvernéra ČNB Jiřího Rusnoka, podle kterého je ekonomický vý-

voj v souladu se srpnovou prognózou. Tomu odpovídá i předpoklad stability úrokových sazeb do poloviny příštího roku s následným postupným zvyšováním. Současnou měnovou politiku považuje za dostatečně uvolněnou.

ČNB ale bedlivě sleduje vývoj šíření viru, který vnímá jako výrazné riziko. Zde by mohl nastat i alternativní scénář, který by znamenal pokles HDP o 13,5 %. Jeho naplnění jsme prozatím stále vzdáleni. Někteří členové bankovní rady se ale nechali slyšet, že s výrazným zhoršováním vývoje se bude zvyšovat pravděpodobnost použití nekonvenčních měnových nástrojů. Někteří analytici pak soudí, že by horší ekonomický průběh mohl způsobit setrvání sazeb na aktuálních úrovních až do konce příštího roku s tím, že následný růst by mohl být o něco rychlejší a prudší.

Na jednání dále zazněly názory na výrazné oslabování české koruny. Znehodnocená koruna může v tuto chvíli představovat ekonomickou podporu pro vývozce, kteří tento efekt v průběhu jara nepocítili kvůli zamrzlému globálnímu trhu. Zároveň si je ČNB vědoma kurzového tlaku na růst inflace, která snižuje kupní sílu obyvatelstva. V případě velkého znehodnocování disponuje banka velkými devizovými rezervami pro případné kurzové intervence na podporu koruny.

Závěrem z akciových trhů

Průběh září nám ukázal, že americký akciový trh nemusí vždy vévodit prvním přičkám výkonnostních ukazatelů. Svoji zranitelnost ukázaly hlavně velké americké technologické společnosti. Září se tak pro index S&P 500 neslo ve znamení prvních takových meziměsíčních poklesů od období březnových minim. Na závěr měsíce index ztratil téměř 4 %. Přesto se ale jedná o vcelku přijatelný výsledek, kterému napomohl především poslední zářijový týden, kdy trh kompenzoval ztráty. Ještě 23. 9. přitom index S&P 500 čelil propadu ze svého vrcholu z 2. 9. v podobě téměř 10 %. Technologický index Nasdaq za stejné období dokonce ztrácel téměř 13 %. V říjnu trhy pro změnu vnímají blížící se americké volby a nejistotu ohledně neúspěšných jednání Evropské unie a Velké Británie. V pátek pak americké akcie stáhla do červených čísel informace, že se americký prezident Trump nakazil koronavirem. Za celý týden ale převážně posílily.

*Ing. Richard Bechník
Investiční analytik Fincentrum & Swiss Life Select a.s.*